

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное учреждение
высшего профессионального образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Отделение татарской филологии и культуры имени Габдуллы Тукая

УТВЕРЖДАЮ

Проректор
по образовательной деятельности КФУ
Проф. Таюрский Д.А.

"__" _____ 20__ г.

Программа дисциплины

Татарская профессиональная критика: традиции и новаторство Б1.В.ДВ.8

Направление подготовки: 45.04.01 - Филология

Профиль подготовки: Литературная критика и редактирование

Квалификация выпускника: магистр

Форма обучения: очное

Язык обучения: русский

Автор(ы):

Гилязов Т.Ш.

Рецензент(ы):

Закирзянов А.М.

СОГЛАСОВАНО:

Заведующий(ая) кафедрой: Закирзянов А. М.

Протокол заседания кафедры No ___ от "___" _____ 201__ г

Учебно-методическая комиссия Института филологии и межкультурной коммуникации
(отделение татарской филологии и культуры имени Габдуллы Тукая):

Протокол заседания УМК No ___ от "___" _____ 201__ г

Регистрационный No

Казань
2016

Содержание

1. Цели освоения дисциплины
2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы
3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля
4. Структура и содержание дисциплины/ модуля
5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения
6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов
7. Литература
8. Интернет-ресурсы
9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

Программу дисциплины разработал(а)(и) доцент, к.н. (доцент) Гилязов Т.Ш. кафедра татарской литературы отделение татарской филологии и культуры им.Г.Тукая ,
Tagir.Gilazov@kpfu.ru

1. Цели освоения дисциплины

Целями освоения дисциплины "Татарская профессиональная критика: традиции и новаторство" являются ознакомление путями поиска критериев и оценки литературного процесса; научно-теоретическими основами и особенностями видов татарской литературной критики и ее жанровой системой; методами и принципами оценки литературного произведения, а также теорией и научной основой критики как филологической дисциплины; научиться применять полученные знания в процессе теоретической и практической деятельности с художественным текстом.

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел " Б1.В.ДВ.8 Дисциплины (модули)" основной образовательной программы 45.04.01 Филология и относится к дисциплинам по выбору. Осваивается на 1 курсе, 2 семестр.

Преподавание дисциплины опирается на компетенции, сформированные у магистрантов в результате освоения дисциплин ОПП подготовки бакалавра по филологии , а так же предметов ООП ВПО по направлению: 45.04.01 Филология "Теория литературной критики", "Особенности различных этапов развития татарской литературной критики", "История татарской литературной критики", "Семинар по редактированию текста", "Семинар по татарской литературной критике", "Актуальные вопросы литературоведения" и др.

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОК-1 (общекультурные компетенции)	владение культурой мышления; способность к восприятию, анализу, обобщению информации, постановке цели и выбору путей ее достижения.
ок-6	стремление к саморазвитию, повышению квалификации и мастерства;
ПК-5 (профессиональные компетенции)	способность применять полученные знания в области теории и истории литературы, теории коммуникации, филологического анализа и интерпретации текста в собственной научно-исследовательской деятельности
ПК-7 (профессиональные компетенции)	владение навыками подготовки научных обзоров, аннотаций, составления рефератов и библиографий по тематике проводимых исследований, приемами библиографического описания; знание основных библиографических источников и поисковых систем
ПК-9 (профессиональные компетенции)	способность к проведению учебных занятий и внеклассной работы по языку и литературе в общеобразовательных учреждениях и образовательных учреждениях среднего профессионального образования

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ПК-15 (профессиональные компетенции)	владение навыками участия в разработке и реализации различного типа проектов в образовательных и культурно-просветительских учреждениях, в социально-педагогической, гуманитарно- организационной, книгоиздательской, массмедийной и коммуникативной сферах.

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

Основные положения и концепции видов татарской литературной критики, закономерности и тенденции развития критики, теоретические данные о предмете, специфике, о жанрах критики.

2. должен уметь:

Применять полученные знания при оценке и анализе идейно-эстетической и художественной ценности литературного произведения.

3. должен владеть:

Основными методами и приемами оценки и анализа литературного процесса.

В результате освоения дисциплины обучающийся должен:

Знать:

- основные положения и концепции татарской литературной критики,
- принципы и приемы оценки литературного творчества с эстетической, социальной, нравственно-этической и других точек зрения,
- основную литературоведческую терминологию, касающуюся природы художественной литературы и литературного процесса.

Уметь:

- истолковать и оценить произведения литературы с точки зрения художественности и задач современности (в т.ч. насущных проблем общественной и духовной жизни),
- проводить сопоставительный анализ художественных текстов с учетом жанровых традиций, различных направлений литературной критики, а также лингвистический анализ текстов с учетом их стилистической принадлежности,
- пользоваться научной, учебно-методической, справочной литературой.

Владеть:

- навыками и методиками научного анализа текста,
- основными литературоведческими и лингвистическими терминами,
- навыками самостоятельной практической деятельности в различных областях литературоведения

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет 3 зачетных(ые) единиц(ы) 108 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины зачет во 2 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);

71-85 баллов - "хорошо" (хор.);

55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);

54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю Тематический план дисциплины/модуля

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
1.	Тема 1. Татарская литературная критика как наука. Выделение профессиональной, писательской и читательской критики и его теоретическая обусловленность. Меры профессионализма.	2	1	2	2	0	
2.	Тема 2. Профессиональная критика начала XX века. деятельность Дж.Валиди, Г.Карамы, Н.Халфина и др.	2	2	2	2	0	творческое задание
3.	Тема 3. Профессиональная критика эпохи тоталитаризма.	2	3-4	0	2	0	
4.	Тема 4. Профессиональная критика 1960-1980-х годов: традиции и новаторство	2	5-6	0	2	0	творческое задание
5.	Тема 5. Профессиональная критика рубежа XX XXI веков	2	7-8	2	2	0	контрольная точка
	Тема . Итоговая форма контроля	2		0	0	0	зачет
	Итого			6	10	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Татарская литературная критика как наука. Выделение профессиональной, писательской и читательской критики и его теоретическая обусловленность. Меры профессионализма.

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Тема: Татар әдәби тәнкыйте фән буларак: аның педметы һәм бурычлары. Әдәби тәнкыйтнең фәнни Әдәбият гыйлеменә бер тармагы буларак әдәби тәнкыйт. Аның үзенчәлеге, максат-бурычлары, әдәби һәм ижтимагый вазыйфасы. Әдәби тәнкыйтнең башка фәннәр белән бәйләнеше. Аның өйрәнелү тарихы. Тема: Әдәби тәнкыйт тарихын чорларга бүлү мәсьәләсе. Аның принциплары, һәр баскычның хронологик чикләре һәм төп сыйфатлары.

практическое занятие (2 часа(ов)):

1. Фән буларак әдәби тәнкыйт, аның асылы, предметы, эчтәлеге. Әдәби тәнкыйтнең бурычлары, максатлары. 2. Әдәби тәнкыйтнең әдәбият теориясе һәм әдәбият тарихы һәм башка фәннәр белән бәйләнеше 3. ?Әдәби тәнкыйт тарихы? төшенчәсе. Татар әдәби тәнкыйте тарихының чорларга бүленеше мәсьәләсе. 4. Әдәби ? тәнкыйди фикер үткән юлны өйрәнү тарихы.

Тема 2. Профессиональная критика начала XX века. деятельность Дж.Валиди, Г.Карам, Н.Халфина и др.

лекционное занятие (2 часа(ов)):

Тема: 2. Әдәби тәнкыйт барлыкка килүгә эзерлек һәм эзләнүләр чоры (борынгы чорлар ? XIX гасыр ахыры) . Әдәбиятның синкретик характеры. Бу чорда тәнкыйт элементларының, әдәби эсәргә бәя бирү алымнарының чагылышы.М.Колый, Г.Утыз-Имәни, Г.Курсави, Ш.Мәрҗани, Х.Фәезхановларның әдәби, гыйльми, тарихи, фәлсәфи хезмәтләрендә тәнкыйди карашлар, дини-идеалистик тәнкыйт билгеләре. Яңарыш хәрәкәте тәэсирендә XIX гасыр урталарында әдәби, гыйльми, ижтимагый-фәлсәфи фикернең жанлануы. Мәгърифәтче әдип һәм галим К.Насыйринның эшчәнлегендә әдәби тәнкыйт мәсьәләләре.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Тема: Әдәби тәнкыйтнең фәнни нигезе. 1. Әдәби тәнкыйтнең фән буларак формалашу алшартлары. 2. Гыйльми ? тәнкыйди фикердә әдәби тәнкыйтнең атамасы, термины мәсьәләсе. 3. Әдәби тәнкыйтнең үзбилгеләнү хокукы проблемасы. 4. Әдәби тәнкыйтнең шартлары, аңа куелган таләпләр. 5. Әдәби тәнкыйтнең төрләре. 6. Әдәби тәнкыйтнең жанрлар системасы.

Тема 3. Профессиональная критика эпохи тоталитаризма.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Тема: 1910 еллар тәнкыйтендә фәлсәфи һәм әдәби ? эстетик фикер мәсьәләләре. . Тема: Ф. Әмирханнның әдәби ? тәнкыйди эшчәнлеге. Тема: Г. Тукай ? тәнкыйтче. 1. Ж. Вәлиди ? профессиональ тәнкыйтче һәм әдәбият галиме, фәлсәфи һәм эстетик тәнкыйткә нигез салучы. 2. Тәнкыйтченең катлаулы, фаҗигале тормыш юлы һәм гыйльми эшчәнлеге. 3. Ж. Вәлиди тәнкыйтченең төп сыйфатлары, әдәби эсәрне бәяләү кагыйдәләре, принциплары һәм алымнары. 4. Ж. Вәлидинең тәнкыйди эшчәнлегендә жанрлар төрлеләге. Әдәби барышны бәяләүдә аның тәнкыйтендә рецензия, әдәби күзәтү, әдәби портрет жанрларының активлыгы. 5. Прозаиклар Г. Исхакый, Г. Ибраһимов, Ш. Камал һәм С. Рәмиев, Дәрдемәнд кебек шагыйрьләр иҗатларын бәяләүдә Ж. Вәлидинең һөнәри осталыгы. 6. Ж. Вәлиди ? беренче тукайчы галим. Тема: Г. Ибраһимов ? әдәбият галиме һәм тәнкыйтче. 1. Г. Ибраһимов ? романтик (?рухиятчеләр? мәктәбе), эстетик - әдәби тәнкыйткә нигез салучыларның берсе. Тәнкыйтче каләменә төп сыйфатлары. 2. Әдип иҗатында рецензия, еллык хисап әдәби күзәтү, әдәби портрет жанрлары. Аларда тәнкыйтченең эстетик карашлары, әдәби зөвекъ һәм эстетик идеаль мәсьәләсе. 3. Г. Ибраһимовның тәнкыйди мирасында татар прозаикларыннан Ф. Әмирхан, Ш. Камал, Г. Исхакый иҗатларына бирелгән бәя. 4. Тәнкыйтченең мөкалә, язмаларында Г. Тукай поэзиясенә мөнәсәбәт эволюциясе һәм авторның бәя ? хөкемнәрендә күзәтелгән тенденциозлык. 5. Г. Ибраһимовның татар сәнгате тәнкыйтен формалаштырудагы роле, галимнең бу хакта фәлсәфи ? эстетик карашлары.

Тема 4. Профессиональная критика 1960-1980-х годов: традиции и новаторство

практическое занятие (2 часа(ов)):

Тема. 1920-1930 елларның I яртысында әдәби тәнкыйть 1. 1920 елларда илдә кискен ижтимагый-рухи һәм әдәби-мәдәни үзгәрешләр. 2. Чор әдәбият белемендә һәм әдәби тәнкыйтендә күзәтелгән гыйльми юнәлешләр: психологик, социологик, культура-тарих, формаль һ.б. 3. Гыйльми-тәнкыйди фикердә яңа совет әдәбиятының чынбарлык, жәмгыять белән бәйләнеше, әдәбиятта сыйнфыйлык һәм партиялелек принциплары, ижат методы һәм әдәби герой, әдәби мираска мөнәсәбәт мәсьәләләренә куелышы. 4. Партияле татар әдәби тәнкыйте формалашу: аның сыйфатлары.

Тема 5. Профессиональная критика рубежа XX XXI веков

лекционное занятие (2 часа(ов)):

7. Профессиональ һәм язучылар тәнкыйте (Ф.Миңнуллин һәм М.Мәндиевләр әдәби-тәнкыйди эшчәнлегенә мисалында). 1960-1980 еллар татар әдби тәнкыйтендә профессиональ, язучылар, укучылар тәнкыйтьләре күзәтелә, аларның сыйфади характеристикалары. Язучылар тәнкыйтендә татар әдәби тәнкыйтендә әйдәүче урында тора, шул ук вакытта бу ижат төрендә Ф.Миңнуллин, И.Нуруллин. Р.Мостафин, Ф.Мусин мисалларында профессиональ тәнкыйть тө хәлиткеч роль уйный. Тема.Хәзерге чор тәнкыйте. Ил эчендәге кискен ижтимагый, рухи-мәдәни үзгәрешләр. Норматив, догматик принциплардан азат эстетик тәнкыйть өчен көрәш. Бүгенге көндә татар әдәби тәнкыйтендә торышы. Аның алдында торган яңа бурычлар, максатлар, проблемалар.

практическое занятие (2 часа(ов)):

Тема Тоталитаризмнан соңгы татар әдәби тәнкыйте (1950 елларның икенче яртысы ? 1980 елларның беренче яртысы). 1. 1950 елларның икенче яртысы ? 1960 еллардагы ижтимагый-әдәби атмосфера. 2. КПСС УК ның ?Әдәби тәнкыйте турында? (1972) карары: уңай һәм тискәре йогынтысы 3. Чор әдәби тәнкыйтендә сыйфади үзгәрешләр. 4. Вакытлы матбугат битләрендә әдәби бәхәсләр һәм дискуссияләр: уңай герой һәм әдәбиятта заманчалык. Тема: Татар әдәби тәнкыйтендә профессиональ һәм язучылар тәнкыйте 1. Ф.Миңнуллин ? профессиональ тәнкыйтьче. 2. Ф.Миңнуллин әдәби-тәнкыйди эшчәнлегендә татар прозасының үсеш перспективасы. 3. Тәнкыйтьче хезмәтләрендә әдәбиятта заманчалык, заман герое, тип һәм типиклык проблемалары. 4. М.Мәндиев әдәби-тәнкыйди эшчәнлегендә ?язучылар тәнкыйте?нең сыйфатлары. 5. М.Мәндиев тәнкыйтендә язучылык һөнәре, ижат иреге, автор-әсәр-укучы мөнәсәбәтләре мәсьәләләре. 6. М.Мәндиевның әдәби мирасы, татар әдәбияты тарихын яңа исемнәр һәм фактлар белән баету юнәлешендәге эшчәнлегенә. Тема. Хәзерге татар әдәби тәнкыйте 1. XX ? XXI гасыр чикләрендә социокультурологик ситуация: Советлар Берлегендәге инкыйлаби кузгалыш, аның таркалуы, социаль-икътисадый күчеш, идеологиядә үзгәреш һәм мәдәният торышы. 2. Татар әдәби тәнкыйтендә ?торгынлык? чоры һәм аның сәбәпләре. Ф.Миңнуллин, Р.Мостафин бәя-хөкемнәре. 3. ?Күчеш чоры? тәнкыйте: аның сыйфатлары. 4. XXI гасыр башы татар әдәби тәнкыйтендә яңа чор әдәби процессын, шул исәптән аерым әсәрләргә аңлау-бәяләүнең үлчәмнәрен, фәнни нигезләрен ачкан эстетик концепцияләрчагылышы. .

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
2.	Тема 2. Профессиональная критика начала XX века. деятельность Дж.Валиди, Г.Карама, Н.Халфина и др.	2	2	подготовка к творческому заданию	30	творческое задание
4.	Тема 4. Профессиональная критика 1960-1980-х годов: традиции и новаторство	2	5-6	подготовка к творческому экзамену	28	творческое задание

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
5.	Тема 5. Профессиональная критика рубежа XX XXI веков	2	7-8	подготовка к контрольной работе	34	контрольная работа
	Итого				92	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

Рекомендуемые образовательные технологии: лекции, практические занятия, контрольные работы, коллоквиумы, самостоятельные работы, научно-исследовательские работы, творческие работы, курсовые работы.

При проведении занятий используются активные и интерактивные формы занятий (компьютерные симуляции, деловые и ролевые игры, проектные методики, мозговой штурм, разбор конкретных ситуаций) в сочетании с внеаудиторной работой.

В рамках учебного курса предусматриваются встречи с ведущими учеными литературоведами по истории татарской литературы начала XX века, посещение литературных музеев г.Казани и РТ, отдела редких книг и рукописей научной библиотеки КФУ им. Н.Лобачевского и архивов РТ.

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. Татарская литературная критика как наука. Выделение профессиональной, писательской и читательской критики и его теоретическая обусловленность. Меры профессионализма.

Тема 2. Профессиональная критика начала XX века. деятельность Дж.Валиди, Г.Карамы, Н.Халфина и др.

творческое задание , примерные вопросы:

. Тукай шигъриятенәң идея-эстетик үзенчәлекләренә, төп сыйфатларына нисбәтле Г. Ибраһимов һәм Ж. Вәлиди карашларының чагыштырма таблицасы. Чыганаклар: 1. Ибраһимов Г. Татар шагыйрьләре // Әсәрләр. Сигез томда. 5 т. / Әдәбият һәм сәнгать турында мәкаләләр, хезмәтләр (1910-1933) / Г. Ибраһимов. ? Казан: Татар. кит. нәшр., 1978. ? 74-156 б. 2. Вәлиди Ж. Татар шагыйрьләре // Гыйлажев Т.Ш. Рецензияләрдән тәгъзияләргә: XX йөз башы татар әдәби тәнкыйте / Т. Ш. Гыйлажев. ? Казан: Татар кит. нәшр., 2008. ? 125-154 б. 3. Баттал Г. Яңа әсәрләр. ?Татар шагыйрьләре? / Г. Баттал // Гыйлажев Т.Ш. Рецензияләрдән тәгъзияләргә: XX йөз башы татар әдәби тәнкыйте / Т.Ш. Гыйлажев. ? Казан: Татар. кит. нәшр., 2008. ? 149-154 б. Фәнни-методик әдәбият 1. Хәсәнов М.Х. Г. Ибраһимов ? тәнкыйтьче һәм әдәбият галиме / М.Х. Хәсәнов // Ибраһимов Г. Әсәрләр. Сигез томда. 5 т. / Әдәбият һәм сәнгать турында мәкаләләр, хезмәтләр (1910-1933) / Г. Ибраһимов. ? Казан: Татар. кит. нәшр., 1978. ? 531-543 б. 2. Мухаммадиев Р. Проблемы формирования татарской литературной критики (1905-1917).- Казань: Татар. книж. изд-во, 1982.- 143 С. 3. Заһидуллина Д.Ф. Әдәбият кануннары һәм заман (Татар әдәбият нәзариясенәң барлыкка килүе һәм үсеш баскычлары) / Д.Ф. Заһидуллина. ? Казан: Татар. кит. нәшр., 2000. ? 271 б. 4. Гыйлажев Т.Ш. Галимжан Ибраһимовның ?Татар шагыйрьләре? китабы һәм әдәби ? тәнкыйди фикер / Т.Ш. Гыйлажев // Әдәби мирас: тарих һәм заман / Т.Ш. Гыйлажев. ? Казан: Татар. кит. нәшр., 2005. ? 27-34 б. 5. Гыйлажев Т.Ш. Олы мирасны яклап // Әдәби мирас: тарих һәм заман.- Казан: Татар.кит.нәшр.- 2005.- 14-23б. Г. Тукай шигъриятенәң идея-эстетик үзенчәлекләре, төп сыйфатлары Г. Ибраһимов бәяләү-үлчәүләре һәм карашлары Ж. Вәлиди бәяләү-үлчәүләре һәм карашлары

Тема 3. Профессиональная критика эпохи тоталитаризма.

Тема 4. Профессиональная критика 1960-1980-х годов: традиции и новаторство

творческое задание , примерные вопросы:

1.Ф.Миңнуллин эшчәнлегендә традицияләр һәм яңачылык 2.Ф.Миңнуллин эшчәнлегендә аналитик жанрлар. 3. И.Нуруллин әдәби-тәнкыйди эшчәнлеге. 4. Р.Мостафин һөнәри осталыгы

Тема 5. Профессиональная критика рубежа XX XXI веков

контрольная работа , примерные вопросы:

I вариант 1.1950-1960- еллар татар әдәби тәнкыйтендә газета-журнал тәнкыйте. 2. Татар профессиональ тәнкыйте. Ф.Миңнуллин тәнкыйди эшчәнлеге. II вариант 1. Хәзерге татар әдәбит тәнкыйтенең үсеш-үзгәреш тенденцияләре. 2. Татар язучылар тәнкыйте. Г.Ахунов тәнкыйди эшчәнлеге.

Тема . Итоговая форма контроля

Примерные вопросы к зачету:

I. Тематика контрольных работ (контроль эш темалары)

I. Промежуточная аттестация (агымдагы контроль эш сораулары)

A)

I вариант

1. Тәнкыйди фикер үткән юлның өйрәнелү тарихы.

2. Г. Гобәйдуллинның "Сәгыйть Рәмиев шигырьләре тугрысында" дигән мөкаләсендә шагыйрь лирикасына бирелгән бәя.

II вариант

1. Әдәби тәнкыйтенең предметы, үзбилгеләнү хокукы мәсьәләсе.

2. Г. Исхакыйның "Татар матбугаты." Низамлы мэдрәсә" рецензиясендә реалистик тәнкыйть билгеләре.

III вариант

1. XX гасыр башында әдәби тәнкыйтенең фән буларак формалашуы.

2. Г. Кәрамның "Габдулла Тукаев" мөкаләсендә шагыйрь ижаты һәм шәхесе турында авторның бәя-хөкемнәре.

IV вариант

1. Әдәби тәнкыйтенең шартлары, аңа куелган таләпләр.

2. Ф. Сәйфи-Казанлының "Ялтыравыклы ялган" бәхәсле мөкаләсендә әдәби әсәрдә тормышчанлык, матурлык һәм сәнгатьчә уйланмалылык мәсьәләләре.

V вариант

1. Урта гасыр һәм XIX йөздә тәнкыйди фикер, аның яшәү формалары.

2. Г. Ибраһимовның "Яңа әсәрләр, яңа имзалар вә яшь куәтләр" әдәби күзәтүенә бәя.

VI вариант

1. Әдәби тәнкыйтенең төрләре.

2. Х. Искәндәрәвнәң "Тигезсезләр"дә Рәкыя" мөкаләсендә әдәби әсәрдә тормыш дәрәсләге, типиклык мәсьәләләре.

VII вариант

1. XX гасыр башы татар әдәби тәнкыйтендә милли әдәбиятның үсеш юнәлеше мәсьәләсе.

2. Ф. Әмирханның "Яшь гомер" рецензиясендә тәнкыйтенең әсәрне бәяләү алымнары.

VIII вариант

1. Әдәби тәнкыйтенең аналитик жанрлар системасы.

2. Г. Тукайның "Милләткә файда урынына зарар", "Яңа әсәрләр (Хәмитнең хәяты)" язмаларында әдипләр ижатын бәяләү алымнары.

Б) I вариант

1. Әдәби тәнкыйть тарихын чорларга бүлү мәсьәләсе.

2. Ф. Әмирханның Г. Исхакый әсәрләренә язылган рецензияләре.

II вариант

1. Урта гасыр һәм XX йөздә тәнкыйди фикер.
2. Ф. Әмирхан истәлек-хатирәләрендә Тукай ("Тукай тугрысында искә төшкәннәр", "Тукай вә хатын-кыз", "Тукай үлем алдыннан" һ.б.).

III вариант

1. XX гасыр башында әдәби тәнкыйть. Аның үзбилгеләнү хокукы өчен көрәше (Г. Тукай, Г. Сәгъди, С. Рәмиев, Н. Гасрый, Ж. Насип һ.б.).
2. Г. Тукай тәнкыйди эшчәнлегендә әдәби-публицистик жанрлар ("Былырның хисабы", "Акыллы башлар" һ.б.).

IV вариант

1. М. Укмасый, Ж. Насыйп мәкаләләрендә әдәби тәнкыйть шартлары һәм тәнкыйтьчегә куелган таләпләр.
2. Г. Исхакый тәнкыйди эшчәнлегендә фельетон (рецензия) жанры.

V вариант

1. Әдәби тәнкыйтьтә матур әдәбиятның үсеш юнәлеше (ориентациясе) мәсьәләсе.
2. Ф. Әмирханның "Әдәбият кичәсе", "Әдәбиятка гаид", "Мәктәпләребездә татар әдәбияты" мәкаләләре.

VI вариант

1. Татар әдәби тәнкыйтендә матур әдәбиятның халыкчанлыгы һәм миллилеге проблемасы.
2. Г. Тукайның әдәби тәнкыйди эшчәнлегендә аналитик жанрлар (рецензия, мәкалә, әдәби күзәтү, хатлар һ.б.).

VII вариант

1. Әдәби тәнкыйть фәне. Аның предметы, бурычлары, башка фәннәр белән бәйләнеше.
2. Г. Ибраһимовның "Вақытсыз һәлак булды", "Галиябану хакында бер-ике сүз" язмалары.

VIII вариант

1. Татар тәнкыйте туу һәм аны формалаштыруда көч куйган тәнкыйтьчеләр.
2. Г. Ибраһимовның "Татар матбугаты", "Зур романнар", "Хәят" мәкалә, рецензияләре.

B) I вариант

1. Ж. Вәлиди әдәби-тәнкыйди һәм гыйльми эшчәнлегендә Тукай.
2. XXI гасыр башында күргән дөнья күргән гыйльми монографик хезмәтләрдә (Р. Ганиева, Х. Миңнегулов, Т. Галиуллин, Ә. Сәхәпов, Ә. Закирҗанов һ.б.) XX гасыр башы әдәбияты һәм әдәби тәнкыйть мәсьәләләре.

II вариант

1. Гыйльми-тәнкыйди фикердә (XX гасыр башы) сүз сәнгатенең халыкчанлыгы һәм миллилеге мәсьәләсе.
2. Г. Гобәйдуллинның тәнкыйди мәкаләләре һәм рецензияләрендә әдәби әсәрне бәяләү алымнары, бизмәннәре.

III вариант

1. Г. Исхакыйның әдәби тәнкыйди, гыйльми эшчәнлегендә реалистик тәнкыйть сыйфатлары.
2. Г. Батталның әдәби- гыйльми, тәнкыйди эшчәнлеге.

IV вариант

1. 1910 елларда һөнәри тәнкыйть һәм аның үсеше.
2. М. Мәһдиевнең рухи мирасында әдәбият белеме, әдәби тәнкыйть мәсьәләләре.

V вариант

1. Г. Ибраһимовның 1910 еллардагы тәнкыйди эшчәнлеге, аның эстетик концепциясе.
2. Ризаэтдин Фәхрәтдин - тәнкыйтьче һәм әдәбият галиме.

VI вариант

1. Ф. Әмирхан - һөнәри тәнкыйтькә нигез салучыларның берсе.

2. Д. Заһидуллина гыйльми тикшеренүләрендә XX гасыр башы әдәбияты һәм әдәби тәнкыйть мәсьәләләре.

VII вариант

1. Г. Кәрам, Г. Рәхим, С. Рәмиев мөкалә һәм рецензияләрендә күтәрелгән мәсьәләләр.

2. XX гасыр башы әдәби-тәнкыйди, гыйльми-фәлсәфи фикерендә шигырь һәм шигырь техникасы мәсьәләләре.

II. Итоговая аттестация (йомгаклау характерындагы тикшерү контроль эшләре)

I вариант

1. Әдәби тәнкыйть фәне. Аның предметы, максат бурычлары.

2. Г.Исхакыйның әдәби тәнкыйди эшчәнлеге, тәнкыйтьченең әдәби әсәрне бәяләү принциплары, алымнары.

II вариант

1. Әдәби тәнкыйть тарихын чорларга бүлү мәсьәләсе. К. Насыйринның гыйльми эшчәнлегендә әдәби тәнкыйтьнең тәүге адымнары.

2. Г.Тукайның әдәби тәнкыйди эшчәнлеге, жанрлар төрлелеге.

III вариант

1. Әдәби тәнкыйть шартлары, тәнкыйтьчегә куелган таләпләр.

2. Ф.Әмирханның әдәби-тәнкыйди эшчәнлеге, реалистик тәнкыйть үзенчәлекләре.

IV

1. XX гасыр башы әдәби тәнкыйте, анда күтәрелгән мәсьәләләр һәм аларның хәл ителеше.

2. Ж.Вәлиди - профессиональ тәнкыйтьче, тәнкыйди ижатының төп сыйфатлары.

II. Творческие работы (Ижади эшләр)

А) Г. Ибраһимовның "Татар шагыйрьләре" хезмәтендә С. Рәмиев, Дәрдемәнд, Г. Тукай поэзияләренең яктыртылышы.

1) Хезмәттә теоретик карашларның чагылышы

а)"Татар шагыйрьләре" китабының язылу һәм өйрәнелү тарихы.

б)Шагыйрь һәм шигырь мәсьәләсе.

в)Назыйм һәм нәзым мәсьәләсе.

г)Авторның шагыйрьлек сыйфатлары турындагы карашлары.

д)Шигырьдә ижтимагый, әхлакый, фәлсәфи мәсьәләләренең сәнгатьчә гәүдәләнешә проблемасы.

е)Шигърияттә лирик "мин" һәм мохит мәнәсәбәте.

2) Г. Ибраһимовның С. Рәмиев лирикасы хакында бәя-хөкемнәре. Шагыйрь поэзиясенә төп сыйфатлары.

3) Авторның Дәрдемәнд (Закир Рәмиев) шигъриятә турында карашлары.

4) Г. Ибраһимовның Г. Тукай поэзиясе турында бәя-хөкемнәре:

а) шагыйрь поэзиясенә тел-өслүбәндәге үзгәрешләргә нисбәтле үсеш баскычлары;

б) фикри-мәгънәви идея эчтәлегендәге үзгәрешкә мәнәсәбәтле аерып чыгарылган чорлар;

в) шагыйрь ижатының милли характеры;

г) Г. Тукай шигъриятенә халыкчанлыгы;

д) шагыйрь поэзиясендә мотивлар төрлелеге;

е) Тукайның шагыйрьлек абруе, даны, шөһрәте турында Г. Ибраһимов;

ж) шагыйрьнең тәржемәләре турында бәя-хөкемнәре;

з) Г. Тукай шагыйрьме, түгелме?

Б) Г. Тукай шигъриятенә идея-эстетик үзенчәлекләренә, төп сыйфатларына нисбәтле Г. Ибраһимов һәм Ж. Вәлиди карашларының чагыштырма таблицасы.

1) Г. Тукай шигъриятенә идея-эстетик үзенчәлекләре, төп сыйфатлары

2) Г. Ибраһимов бәяләү-үлчәүләре һәм карашлары

3) Ж. Вәлиди бәяләү-үлчәүләре һәм карашлары

III. Тематика научных докладов (Фәнни доклад темалары)

1. Г. Тукайның әдәби тәнкыйть эшчәнлегендә фельетоннар.
2. Г. Тукайда тәнкыйтькә каршы тәнкыйть.
3. Г. Тукайның тәнкыйть эшчәнлегендә информатив жанрлар.
4. Ф. Әмирханның тәнкыйть эшчәнлегендә рецензияләр.
5. Ф. Әмирханның тәнкыйть эшчәнлегендә Г. Исхакый әсәрләрен бәяләгән рецензияләр.
6. Ф. Әмирханның тәнкыйть эшчәнлегендә Г. Тукай шигърияте.
7. Г. Тукай ижатында М. Гафури.
8. Ф. Әмирханның публицистик мөкаләләрендә Г. Тукай.
9. Ф. Әмирханның ижатында сәнгать тәнкыйте.
10. Ф. Әмирхан тәнкыйтендә мөкаләләр.
11. Ф. Әмирхан әдәбият тарихы, әдәбиятны мөктәптә укуы турында.
12. Г. Исхакыйның тәнкыйди эшчәнлегендә рецензияләр.
13. Г. Исхакыйның тәнкыйди һәм гыйльми эшчәнлегендә әдәбият мәсьәләләре.
14. Г. Исхакый ижаты турында Ж. Вәлиди ("Гаяз әфәнде" мөкаләсе).
15. Г. Ибраһимовның тәнкыйди эшчәнлегендә еллык хисаплар.
16. Г. Ибраһимовның ижатында С. Рәмиев лирикасы.
17. Г. Ибраһимовның ижатында Дәрдемәнд.
18. Г. Ибраһимовның "Татар шагыйрьләре"ндә Г. Тукай ижаты.
19. Г. Ибраһимовның "Әдәбият мәсьәләләре" мөкаләсенә анализ.
20. Г. Ибраһимовның рецензияләрендә Г. Тукай.
21. Г. Ибраһимовның тәнкыйди эшчәнлегендә әдәби күзәтүләр.
22. Г. Ибраһимовның тәнкыйди эшчәнлегендә әдәби портретлар.
23. Г. Ибраһимовның тәнкыйди эшчәнлегендә рецензияләр.
24. Г. Ибраһимовның гыйльми эшчәнлегендә татар әдәбияты тарихын чорларга бүлү мәсьәләсе.
25. Г. Ибраһимов эшчәнлегендә сәнгать тәнкыйте.
26. Г. Ибраһимов тәнкыйтенең эстетик концепциясе.
27. Г. Ибраһимов матур әдәбиятның лирика төре турында.
28. Г. Ибраһимов ижатында Мәжит Гафури.
29. Г. Камалның әдәби-тәнкыйди эшчәнлеге.
30. С. Рәмиевнең эшчәнлегендә тәнкыйть мәсьәләләре.
31. "Мирас" журналында тәнкыйди мирасны яктырту мәсьәләсе (аерым ел мисалында).
32. М. Хәсәновның гыйльми, тәнкыйди эшчәнлегендә Г. Ибраһимов.
33. "Казан утлары" журналында тәнкыйди мирасны чагылдыру (аерым ел мисалында).
34. Ж. Вәлиди - һөнәри тәнкыйтьче.
35. Ж. Вәлиди тәнкыйди эшчәнлегендә фәлсәфи-эстетик тәнкыйть билгеләре.
36. Ж. Вәлиди тәнкыйтендә рецензияләр.
37. Ж. Вәлидинең "Яшь йөрәкләр" рецензиясендә әдип әсәрен бәяләү алымнары, принципнары.
38. Г. Тукай шигъриятендә Ж. Вәлиди тарафыннан асызыкланган ижтимагый-милли кыйммәте.
39. Ф. Сәйфи-Казанлының 1910 еллар тәнкыйди эшчәнлегендә сәнгатьчә дәрәслек һәм матурлык мәсьәләләре.
40. Гыйльми-тәнкыйди бәхәстә Ф. Әмирханның "Тигезсезләр" драмасы.
41. 1910 еллар тәнкыйди фикерендә Г. Исхакыйның "Мөгаллимә"сендәге Фатыйма образы турында бәя-хөкемнәре.

42. 1910 елларда һөнәри тәнкыйтьнең күтәрелеше.
43. 1910 елларда һөнәри әхлак, ижтимагый позиция мәсьәләләре.
44. Х. Искәндәрәв тәнкыйтендә Г. Ибраһимов.
45. Г. Ибраһимов "Яшь йөрәкләр" романының Г. Газиз тарафыннан билгеләнгән ижтимагый-милли һәм фәлсәфи-эстетик кыйммәте.
46. Х. Кәримовның "Әдәбиятта үзгәреш көтелә" мәкаләсендә әдәби барышны бәяләү алымнары, принципнары.
47. "Әдәбиятта үзгәреш көтелә" мәкаләсендә әдәби хәрәкәтнең Х. Кәримов тарафыннан асызыкланган үсеш-үзгәреш тенденцияләре.
48. Икенче буын тәнкыйтьчеләре вәкиле Г. Рәхимнең тәнкыйди ижаты.
49. Г. Кәрам - театр тәнкыйтенә нигез салучы.
50. Гыйффәт туташ шигърияте хакында Н. Гасрый.
51. Ш. Мөхәммәдъяровның әдәби тәнкыйтьне үстерүгә керткән өлеше.
52. Ф. Туктаровның гыйльми-тәнкыйди фикердәге урыны.
53. Ш. Әхмәдиевтә әдәбият һәм сәнгать тәнкыйте.
54. Г. Тукай һәм Г. Ибраһимов мөнәсәбәтләре нисбәтле дөнья күргән язмаларда тәнкыйтьче әхлагы мәсьәләләре.
55. "Вақыт" - әдәби тәнкыйть майданы.
56. "Аң" - әдәби тәнкыйть майданы.
57. "Йолдыз" - әдәби тәнкыйть майданы.
58. "Шура" журналы әдәби тәнкыйть майданы.

IV. Перечень вопросов для зачета (Зачет сораулары)

1. Әдәби тәнкыйть фәне. Аның предметы, бурычлары, башка фәннәр белән бәйләнеше.
2. Татар әдәби тәнкыйтенә формалашуына нигез булган беренче карашлар һәм хезмәтләр. 1905 елга кадәр әдәби тәнкыйди фикер үсеше (Г.Курсави, Х.Фәезханов, К.Насыри, Ш.Мәржани һ.б.).
3. XX гасыр башы татар әдәби тәнкыйте. Аның үсеш-үзгәреш тенденцияләре.
4. Әдәби тәнкыйтьнең үзбилгеләнү хокукы өчен көрәше (Г.Тукай, Г.Сәгъди, С.Рәмиев, Н.Гасрый, Ж.Насип һ.б.).
5. Әдәби тәнкыйть тарихын чорларга бүлү мәсьәләсе, принципнары.
6. Татар әдәби тәнкыйте тарихын өйрәнүнең торышы.
7. 1910 еллар татар әдәби тәнкыйтендә әдәби-эстетик фикер көрәше: матур әдәбиятның чынбарлыкка мөнәсәбәте, сүз сәнгатендә халыкчанлык һәм миллилек принципнары мәсьәләләре.
8. Театр тәнкыйте туу һәм аны формалаштыруда көч куйган тәнкыйтьчеләр.
9. Әдәби тәнкыйтьнең жанрлар системасы һәм аларны төркемләү мәсьәләсе.
10. XX гасыр башында әдәби тәнкыйтьнең шартлары турында галимнәр, тәнкыйтьчеләр
11. Г.Тукайның әдәби тәнкыйди эшчәнлеге. "Шигырьләребез", "Мөбарәк тәсбих өзәлдә", "Милләткә файда урынына зарар", "Мөкаддимә" (үзәбезнең яңа үсеп килмәктә), "Яңа өсәрләр" һ.б.
12. Ф.Әмирханның әдәби-тәнкыйди эшчәнлеге. Г.Тукай, Г.Исхакый, Г.Камал һ.б.ларга бәя.
13. Г.Сәгъдинең гыйльми-тәнкыйди эшчәнлеге, тәнкыйть турындагы карашлары.
14. Ж.Вәлиди - беренче тукайчы галим: "Габдулла Тукай", "Тукайның шагыйрьлеге", "Татар шагыйрьләре" һ.б.
15. Габделбари Батталның әдәби-гыйльми, тәнкыйди эшчәнлеге.
16. Ж.Вәлидинең әдәби тәнкыйди эшчәнлегендә жанрлар төрлеләге һәм аның әдәби өсәрне бәяләү принципнары һәм алымнары.
17. Г.Ибраһимовның татар әдәби тәнкыйтен формалаштыру һәм үстерүдәге роле. "Татар матбугаты", "Зур романнар", "Татар шагыйрьләре" "Яңа өсәрләр, яңа имзалар вә яшь куәтләр", "Галиябану" хакында бер-ике сүз" һ.б.

18. Ризаэтдин Фәхретдин - төнкыйтьче һәм әдәбият галиме.
19. Г.Исхакыйның әдәби төнкыйди эшчәнлеге: әдәби әсәрләре бәяләү принциплары һәм метод-ысуллары. "Жанлы женаза", "Яшь гомер", "Низамлы мәдрәсә", "Гаяз Исхакыйның татар әдәбияты турындагы доклады" һ.б.
20. 1920- 1934 еллар татар әдәби төнкыйте: ижтимагый-сәяси һәм әдәби-мәдәни үзгәрешләр. Әдәби хәрәкәтне һәм әдәби мирасны бәяләү-аңлауда күзәтелгән төрлелек (Г.Ибраһимов, Г.Нигъмәти, Ж.Вәлиди, Г.Рәхим, Г.Гаизиз һ.б.).
21. 1935 - 1950 елларның беренче яртысында әдәби төнкыйть. Күтәрелгән мәсьәләләр һәм аларның хәл ителеше.
22. 1950 елларның икенче яртысы - 1960 еллар татар совет әдәби төнкыйтендә күзәтелгән тенденцияләр.
23. 1970 еллар - 1980 елларның беренче яртысында татар әдәби төнкыйтенең торышы.
24. Хәзерге әдәби төнкыйть: аның үсеш-үзгәреше, төнкыйть алдында торган бурычлар.
25. Ф.Хөснинең әдәби-төнкыйди эшчәнлеге.
26. Г.Кашшаф - әдәби төнкыйтьче һәм әдәбият галиме.
27. И. Нуруллинның әдәби-төнкыйди эшчәнлеге.
28. Ф.Миңнуллин төнкыйди эшчәнлеге: төп сыйфатлары, күтәрелгән мәсьәләләр.
29. М.Мәһдиевнең гыйльми-төнкыйди эшчәнлеге.
30. Р.Мостафинның әдәби-төнкыйди эшчәнлеге.
31. Т.Галиуллинның әдәби-төнкыйди эшчәнлеге. Жанрлар төрлелеге.
32. М.Вәли-Баржылының әдәби-төнкыйди эшчәнлеге.

7.1. Основная литература:

1. Закирзянов А.М. Основные направления развития современного татарского литературоведения (кон. XX - нач. XXI в.). - Казань: Ихлас, 2011. - 320 с.
2. Закиржанов Ә.М. Татар әдәбият белеменең актуаль мәсьәләләре: уку-укыту әсбабы. - Казан: Отчество, 2014. - 156 б.
3. Гыйлажев Т.Ш. Рецензияләрдән тәгъзияләргә: XX йөз башы татар әдәби төнкыйте. - Казан: Татар. кит. нәшр., 2008. - 254 б.
4. Харрасова Р.Ф. Әдәби төнкыйть теориясе. Махсус фән программасы. - . Казан: Казан дәүләт университеты, 2007. - 32 б.
5. Гыйлажев Т. Татар әдәби төнкыйте тарихы (1900-1925). Методик кулланма. - Казан, 1999. - 42 б.
6. Мухамадиев Р.С. Проблемы формирования татарской литературной критики (1900-1917). - Казань: Татар. кн. изд-во, 1982. - 143 с.
7. Русская литература в оценках, суждениях, спорах [Электронный ресурс] : хрестоматия литературно-критических текстов / сост., авт. вступит. ст. и примеч. А. Б. Есин. - 8-е изд., стер. - М. : ФЛИНТА, 2011. - 340 с <http://znaniy.com/catalog.php?bookinfo=454144>
8. Говорухина, Ю. А. Русская литературная критика на рубеже XX-XXI веков [Электронный ресурс] / Ю. А. Говорухина. - Красноярск: Сиб. федер. ун-т, 2012. - 359 с. <http://znaniy.com/catalog.php?bookinfo=443170>
9. Гилязов Т.Ш. История татарской литературной критики <http://tulpar.kfu.ru/course/view.php?id=2018> (ЭОР)

7.2. Дополнительная литература:

1. Габдулла Тукай әсәрләре: сүзлек-белешмәлек / [төз. һәм кереш сүз авт. З.Рәмиев:фән. мөх-ләре З.Рәмиев, З.Шәйхелисламов]. - Казан: Татар кит.нәшр.,2012. - 480 б.

2. Закиржанов Ә.М. Рухи таяныч: Әдәби тәнкыйть мөкаләләре. - Казан: Татар.кит.нәшр., 2011. - 287 б.
3. Амирханов Р. Татарская дореволюционная пресса (в контексте "Восток-Запад") - Казань: Татар. книжное издательство, 2002. - 238 с.
4. Әхмәдуллин А.Г. Офыклар киңәйгәндә. Әдәби тәнкыйть мөкаләләре. - Казан: Татар.кит.нәшр., 2002. - 239 б.
5. Прозоров, В. В. Введение в литературоведение [Электронный ресурс] : учеб.пособие / В. В. Прозоров, Е. Г. Елина. ? М. : Флинта : Наука, 2012. ? 224 с
http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=7045&ln=ru&search_query=прозоров
введение в литературоведение ЭБС "Библиороссия"
6. Русская литература в оценках, суждениях, спорах [Электронный ресурс] : хрестоматия литературно-критических текстов / сост., авт. вступит. ст. и примеч. А. Б. Есин. - 8-е изд., стер. - М. : ФЛИНТА, 2011. - 340 с <http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=454144>
7. Гилязов Т.Ш. История татарской литературы начала XX века
<http://tulpar.kfu.ru/course/view.php?id=1901> ЭОР.
8. Гайнуллин М. Татарская литература и публицистика начала XX века.- Казань: Татар. кн. изд-во, 1980. - 433 с.
9. Гайнетдин М. Гасырлар мирасы. - Казан: Татар.кит.нәшр., 2004. - 319 б.
10. Галиева Ә.Р. Татар әдәбияты белемдә культура-тарих мәктәбе. - Казан: Фән, 2002. - 360 б.
11. Галимуллин Ф.Г. Әле без туганчы (1920-1930 еллар әдәби хәрәкәтенә бер караш). - Казан: Татар.кит.нәшр., 2001. - 320 б.
12. Галиуллин Т.Н. Шәхесне гасырлар тудыра. Әдәби тәнкыйть, хикәяләр. - Казан: Татар.кит.нәшр., 2003. - 192 б.
13. Галиуллин Т.Н. Яктылык: әдәби тәнкыйть мөкаләләре. - Казан: татар. кит.нәшр., 2011. - 319 б.
14. Гыйлажев Т.Ш. Әдәби мирас: тарих һәм заман. - Казан: Татар. кит. нәшр., 2005. - 206 б.
15. Заһидуллина Д.Ф. Әдәбият кануннары һәм заман / Татар әдәбият нәзариясенәң барлыкка килүе һәм үсеш баскычлары. - Казан: Татар.кит.нәшр., 2000. - 271 б.
16. Ибраһимова Ф. Фәнни гомерем мизгелләре: мөкаләләр, истәлекләр, иҗат портретлары.- Казань: Татар. кит нәшр.,2012. - 191 б.
17. История русской литературной критики: Учеб. для вузов / В.В.Прозоров, Е.Г.Елина и др.; Под ред. В.В.Прозорова. - М.: Высш. Шк., 2002. - 463 с.
18. Крупчанов Л.М. История русской литературной критики XIX века, - М.: Высшая школа, 2005. - 383 с.
19. Мөрданов Р. "Шура" журналы (1908-1917): әдәбият мәсьәләләре. -Казан: Рухият, 2001. - 152 б.
20. Мөңдиев М.С. Реализмга таба. XXйөз башы татар әдәбиятында чынбарлыкның чагылышы мәсьәләләре. - Казан: Университет нәшрияты, 1989. - 154 б.
21. Миңнегулов Х.Иҗади гамәлле шәхесләр. - Казан: Татар.кит.нәшр.. 2014. - 287 б.
22. Миңнуллин Ф.М. Балта явызлар кулында: Әдәби тәнкыйть мөкаләләре. - Казан: Тат.кит.нәшр., 1994. -334 б.
23. Мусин Ф.М. Көмеш көзге: Әдәби тәнкыйть мөкаләләре. - Казан: Татар.кит.нәшр., 1989. - 256 б.
24. Недзвецкий В.А. Русская литературная критика XVIII - XIX веков: курс лекций. - М.: Аспект Пресс, 2008.- 302 с.
25. Рәмиев З. XX йөз башы татар әдәбияты: авторлык, төп текст һәм хронология мәсьәләләре. - Казан: РИЦ "Школа", 2000. - 180 б.
26. Рәмиев З. Әдәбиятчы-текстолог язмалары (1990-2013). - Казан: Ихлас, 2014. - 436 б.
27. Юзеев А.Н. Татарская философская мысль конца XVIII-XIX вв.-Казань: Татар. кн. изд-во, 2001.- 192 с.

7.3. Интернет-ресурсы:

КФУ - Научная библиотека им. Н.И.Лобачевского - old.kpfu.ru/lib/

Научная библиотека им. Н.И.Лобачевского Казанского ... - g-egorov.livejournal.com/115591.html

Научная библиотека им.Лобачевского Казанского университета .. - lsl.ksu.ru

Научно-образовательные ресурсы КФУ - http://www.kpfu.ru/main_page?p_sub=80

Электронная Библиотека КГУ / Каталог Книг - library.ksu.ru

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Татарская профессиональная критика: традиции и новаторство" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 60 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB, audio, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудование имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

Компьютерный класс, представляющий собой рабочее место преподавателя и не менее 15 рабочих мест студентов, включающих компьютерный стол, стул, персональный компьютер, лицензионное программное обеспечение. Каждый компьютер имеет широкополосный доступ в сеть Интернет. Все компьютеры подключены к корпоративной компьютерной сети КФУ и находятся в едином домене.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "БиблиоРоссика", доступ к которой предоставлен студентам. В ЭБС "БиблиоРоссика" представлены коллекции актуальной научной и учебной литературы по гуманитарным наукам, включающие в себя публикации ведущих российских издательств гуманитарной литературы, издания на английском языке ведущих американских и европейских издательств, а также редкие и малотиражные издания российских региональных вузов. ЭБС "БиблиоРоссика" обеспечивает широкий законный доступ к необходимым для образовательного процесса изданиям с использованием инновационных технологий и соответствует всем требованиям федеральных государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования (ФГОС ВПО) нового поколения.

Компьютерный класс, оргтехника, теле- и аудиоаппаратура, виртуальная электронная библиотека учебно-методической литературы, доступ к сети Интернет.

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 45.04.01 "Филология" и магистерской программе Литературная критика и редактирование .

Автор(ы):

Гилязов Т.Ш. _____

"__" _____ 201__ г.

Рецензент(ы):

Закирзянов А.М. _____

"__" _____ 201__ г.